

15. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про рекламу" (щодо ідентифікації соціальної реклами та регулювання окремих видів рекламної діяльності політичних партій та громадських організацій) / [Електронний ресурс] Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=33075 (04.04.2010 р.)
16. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про політичні партії в Україні" (щодо об'єднання політичних партій) / [Електронний ресурс] Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=31860 (04.04.2010 р.)
17. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про політичні партії в Україні" (щодо об'єднання політичних партій) / [Електронний ресурс] Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=31591 (04.04.2010 р.)
18. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про політичні партії в Україні" (щодо звітності партій за політичні та передвиборні програми) / [Електронний ресурс] Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=31548 (04.04.2010 р.)

Рецензент: Бакуменко В.Д., д.держ.упр., професор.

УДК 351.82.338.24:330.322

Мартиненко В. Ф.,

доктор наук з державного управління,
професор кафедри управління суспільним
розвитком Національної академії державного
управління при Президентіві України

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. У статті розглядається стратегія розвитку інвестиційної діяльності в Україні, стан простого і розширеного відтворення, конструктивний і деструктивний вплив рушійних сил на суспільний розвиток, обґрунтовується необхідність здійснення мобілізації усіх ресурсів суспільного розвитку, які мають бути спрямовані на відновлення розширеного відтворення.

Аннотация. В статье рассматривается стратегия развития инвестиционной деятельности в Украине, состояние простого и расширенного воспроизводства, конструктивное и деструктивное влияние движущих сил на общественное развитие, обосновывается необходимость проведения мобилизации всех ресурсов общественного развития, которые должны быть направлены на возобновление расширенного воспроизводства.

Annotation. In the article strategy of development of investment activity is examined in Ukraine, state of simple and extended reproduction, structural and destructive influence of motive forces on community development, the necessity of realization of mobilization of all resources is substantiated.

ces of community development, that must be sent to proceeding in the extended reproduction, is grounded.

Актуальність теми. Інвестиційний процес є базовою основою суспільного відтворення, що зумовлює необхідність формування науково обґрунтованого методологічного забезпечення інвестиційних трансформацій економіки. Ця обставина й зумовлює актуальність даної теми.

Стан дослідження у науковій літературі. У національній науковій літературі слід відзначити праці А.А. Пересади “Управління інвестиційним процесом” [1]; В.Г. Федоренка “Інвестознавство” [2]; Т.В. Майорової “Інвестиційна діяльність” [3]; П.І. Гайдуцького, В.В. Каліцької, Ю.В. Каракаєва та ін. “Інфраструктура інвестиційного розвитку” [4]; “Інвестиційний клімат в Україні”, керів. авт. колект. П. І. Гайдуцький [5] та ін. Досліджувалися окремі аспекти інвестиційної діяльності, зокрема такі: *формування інвестиційної політики; інвестиційні пріоритети; державного управління: іноземними інвестиціями в регіональному аспекті, інвестиційним процесом у будівництві; управління інвестиціями на підприємстві; управління інвестиційним процесом на фінансових ринках; управління фінансовими портфелями; стимулювання і мотивації інвестиційної діяльності промислових підприємств; регулювання інвестиційної діяльності; залучення іноземних інвестицій та державне регулювання міжнародної інвестиційної взаємодії; банківського кредитування інвестиційних процесів; формування інвестиційних ресурсів; утворення інститутів спільного інвестування; правове регулювання інвестиційної діяльності; інвестиційний процес; моделювання інвестиційного процесу та інвестиційного потенціалу; інвестиційне забезпечення інновацій; інвестиційна привабливість економіки; оптимізація інвестиційних рішень; недержавне інвестування; спеціальний режим інвестиційної діяльності; ризики інвестиційних проектів; інвестиційні фактори підвищення конкурентоспроможності економіки; оцінка ефективності інвестиційних проектів; оцінка ринкової вартості компанії тощо.*

Постановка проблеми. Аналіз тенденцій глобалізації сучасної економіки дає підстави для висновку, що управління інвестиційним процесом, як єдиного цілого, має бути у зоні постійної макроекономічної уваги держави, тому що інвестиційне забезпечення є кровоносною системою будь-якої економіки, а незначне відхилення її від необхідних стандартів негайно призводить до деструктивних тенденцій розширеного відтворення основних засобів, робочої сили, екологічного середовища, системоутворюючих функцій держави. Однак на сучасному етапі в теорії і на практиці макроекономічна інвестиційна діяльність обмежується державним регулюванням інвестиційної сфери, перекладаючи функцію забезпечення розширеного відтворення на ринкові механізми. У цьому контексті особливу увагу слід приділити обґрунтуванню необхідності

макроекономічного державного управління інвестиційним процесом.

Мета та завдання статті. Основною метою даної статті є обґрунтування необхідності державного управління інвестиційним процесом в Україні. Для досягнення даної мети потрібно виконати такі *завдання*: здійснити аналіз стану розвитку соціально-економічної сфери в Україні; розкрити суть конструктивного і деструктивного впливу рушійних сил на суспільний розвиток; обґрунтувати необхідність переходу на превентивний метод управління об'єктивними суперечностями розвитку інвестиційною сферою.

Основна частина. З 1991 року, з часу існування незалежної України інвестиційна сфера випала із поля макроекономічної уваги теоретиків і практиків. У теорії велика увага приділяється *іноземному інвестуванню*, зокрема монографія А.В.Мерзляк: «Механізми державного управління іноземними інвестиціями: регіональний аспект: Моногр. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 300 с.»[6], яка стала однією із перших системних досліджень державного впливу на інвестиційну сферу. Автор даної статті послідовно обґрунтовує позицію, у якій відстоюється необхідність макроекономічного управління інвестиційним процесом в Україні в умовах глобалізаційних тенденцій в економіці та інших сферах суспільного розвитку. Системним дослідженням, у якому обґрунтовується необхідність макроекономічного впливу на інвестиційну діяльність, є монографія «Державне управління інвестиційним процесом в Україні» (2005 р.)[7]. Концептуальним підходом до макроекономічного управління інвестиційним процесом в Україні має бути забезпечення сприятливих інвестиційних умов для власного інвестора, якому необхідно гарантувати отримання норми прибутку відповідно до вкладеного капіталу, тому що створювати інвестиційний клімат виключно для іноземного інвестора, ігноруючи умови інвестування для вітчизняних інвесторів, як засвідчила власна практика, неефективно та недоцільно.

Слід зазначити, що для наукового обґрунтування особливостей макроекономічного управління інвестиційним процесом необхідно здійснити аналіз інвестиційних теорій, що народжувалися та зникали впродовж останніх 300 років розвитку соціально-економічних систем господарювання, враховуючи, що жодна з них не стала вичерпною і не мала тривалого позитивного соціально-економічного ефекту.

Усі інвестиційні теорії у межах даної статті в повному обсязі проаналізувати неможливо, але слід зазначити, що вони відірвані від реального буття, описують його за допомогою економічної або математичної теорії, тому цей аналіз виявляється неповним, спрощеним, однобоким, наближеним, економічно детермінованим, тому що орієнтовані на тільки на один критерій – економічний, а соціальні й екологічні критерії залишаються поза увагою інвестиційних теорій. У результаті природні ресурси нашої планети сьогодні вичерпуються або вичерпані, а соціальна сфера знаходиться у катастрофічному стані. Деструктивність та

необ'єктивність існуючого методу полягає в тому, що економічна ефективність існуючої ринкової системи господарювання забезпечується за рахунок руйнування соціальної та екологічної сфери:

- призупинено просте та розширене відтворення. Крім того, зростання ВВП (у 2000- 2012 рр. більше ніж у три рази) супроводжується зростанням фізичного зносу основних фондів (у 2000 р. - 49, 7 %, у 2011 р. - 61,7%), що свідчить про невідповідність статистики реальному стану основних фондів та зростання тіньової економіки;

- енергетична залежність України від сусідніх держав. Високі витрати енергетичних ресурсів на виробництво однієї одиниці ВВП, які перевищують світові у багато разів;

- в Україні наявна експортно-сировинна спрямованість виробництва;
- неконкурентний агропромисловий комплекс, неефективна аграрна реформа завела сільське господарство у глухий кут. Ефективність державного управління агропромисловим комплексом низька. Приватна власність на землі сільськогосподарського призначення призвела до антагоністичних суперечностей із системою природокористування та системою самовідтворення екологічного середовища. Зростає питома вага земель, забрудненої відходами виробництва та життєдіяльності людей. Землі сільськогосподарського призначення, ліс, водоймища експлуатуються з порушенням соціальних, природних умов. Землі сільськогосподарського призначення намагаються перетворити в товар, що є одним із найбільших злочинів проти Землі – Дару Божого, яким не можна торгувати. Необхідно термінове введення ринку земель сільськогосподарського призначення, де єдиним покупцем має бути Українська держава;

- відсутність конкурентоспроможних товарів на світовому ринку;
- безробіття - 7 млн. громадян знаходяться за кордоном;
- депопуляція населення України: 1991 рік - 51,7 млн. чол.; 2012 – 45,52 млн. чол.;

- порушення соціальної справедливості, доходи 10% найбагатших та 10% найбідніших перевищують більше ніж у 7 разів, що означає соціальну катастрофу;

- в Україні велика частина населення знаходиться на межі бідності, що становить основну загрозу цивілізаційного розвитку;

- відсутня достатня для забезпечення потреб громадян система охорони здоров'я;

- занепадає освіта, початкова, середня та вища;

- фундаментальна наука не має достатніх для розвитку джерел державного фінансування, частина фундаментальних наукових досліджень фінансуються з іноземних джерел;

- в Україні зростає чисельність бездомних дорослих та дітей, якими держава не займається: нема офіційного обліку; відсутні соціальні

програми їх ліквідації тощо; епідемія туберкульозу, ВІЛ–СНІДу, інфекційних захворювань;

- держава самоусунулася від управління суспільним розвитком: відсутня науково-обґрунтована концепція суспільного розвитку, відсутня надійна і достатня система постачання коштів до Державного бюджету, а орієнтація тільки на систему оподаткування, як на основне джерело постачання коштів неспроможне задовольнити потреби економічного й суспільного розвитку. Крім того, висновки вчених про негативні результати суспільного розвитку постійно ігноруються політиками, державною владою, не приймаються адекватні та своєчасні рішення;

- українські дівчата виїжджають за кордон у пошуках оплачуваної роботи, де попадають у сексуальне рабство, продаються за вартість пляшки пива.

Слід зазначити, що ринкова система господарювання не призначена для забезпечення пропорційного розвитку усього суспільства, усіх громадян й кожного громадянина окремо. Вона існує виключно для забезпечення економічного відтворення основних ринкових суб'єктів господарювання в основі яких лежить приватна власність. Як засвідчив аналіз великого обсягу джерел, економічна теорія великою мірою існує для виправдання застосування ринкової господарської системи, яка недосконала, але застосовується тому, що кращої системи людство не придумало.

Деякі представники економічної теорії намагаються наділити відносини між людьми та форми їх суспільної реалізації не притаманними властивостями, оперуючи термінами: ідеальна економічна система, досконала конкуренція, вічний природний чинник, хороша торгівля тощо, причому одночасно ці ринкові відносини економіки характеризуються прямо протилежними термінами: недосконалістю ринку, неспроможності держави, недостатність інформації, поганої торгівлі тощо. Причини криз в економіці і пропонувані шляхи виходу з них перебувають в одному полі матеріального виробництва, в якому функціонує “людина економічна”. Наприкінці ХХ ст. всі інвестиційні теорії відповідно до тенденцій глобалізації набувають комплексного, загального, оптимального (з економічного погляду) характеру. Але жодна з цих теорій не змогла передбачити криз, які періодично спустошують економіку, та запобігти їм, використовуючи господарські механізми високорозвинутих держав.

Як показав аналіз праць авторів, які розглядають людину без виходу за межі матеріального поля, визнаючи основою виробництва прибуток і його самозростання, сучасні проблеми людства вирішити неможливо. Як зазначають українські автори, у свідомості сучасної людини абсолютизується матеріальне та ігнорується духовне, яке зазнає глобального негативного впливу технократизації мислення, псевдоекономічних цілей, за якими будується життя.

Це змінює вектор руху людства, відволікає його від побудови гідного суспільного ладу та створює ілюзію еволюційного розвитку, що насправді

є рухом у замкненому колі [8, с.81-83], вихід з якого потребує макроекономічних механізмів управління інвестиційним процесом, господарським розвитком із включенням духовно-моральних ресурсів суспільства у процеси державного управління.

На сучасному етапі спостерігається триумф економічної цивілізації, її перемога над людством, природою і неприродою, над життям і культурою, над розумом і духом, який все ще існує в людині та її світі. Такий стан розвитку людства значною мірою зумовлений самою економічною наукою, яка тривалий часу сповідувала принцип самообмеження від інших знань, що були їй не потрібні й навіть шкідливі. У процесі розвитку настає такий момент, коли спеціалізоване, самообмежене знання не помічає і не пояснює всього змістовного багатства спеціалізованого предмета, суперечить самому собі, не здатне побачити нове у предметі, а тим більше його пояснити [9, с. 4-6].

Самообмеження економічної науки значною мірою залишило поза науковим аналізом таку важливу складову людського життя, як природне середовище, що перебуває, як зазначалося, в катастрофічному стані. Годі сподіватися, що економічна цивілізація спроможна вирішити проблеми екології, оскільки це не є її суттю, а також тому, що процес самозростання вартості ($G - G'$) є фундаментально антиприродним. Економічна цивілізація споживає, переробляючи будь-яке зовнішнє середовище, і тим більше природне, у середовище неприродне, штучне, яке за своїми масштабами і складністю можна порівняти з природним [9, с. 21].

Зазначимо, що самообмеження економічної науки було вигідне певним колам суспільства, які замовчували очевидні факти, вибирали в інвестиційних теоріях тільки те, що сприяло збільшенню прибутку власників капіталів. Більше того, цей капіталізований інтерес призвів до неповного трактування суті деяких теорій. Йдеться про всім відому в ринковій економіці теорію “невидимої руки” ринку А.Сміта, що регулює, за трактуванням західних економістів, капіталістичне виробництво на засадах ринкової самоорганізації, причому вона оперує категоріями егоїзму (теорія дарвінізму), що абсолютизує особистий інтерес. Але не всі вчені роблять такий висновок. Так, швейцарський вчений А.Ріх, якого донедавна мало знали в Україні, зробив спробу розкрити її у повному обсязі.

Неокласична теорія, зазначає А.Ріх, просто ототожнює цю “загадкову руку” із законами ринку, однак не підлягає сумніву, що А.Сміт бачив за цим більш потужну силу. Так, у ґрунтовній праці “Теорія моральних почуттів” він звертає увагу на себелюбство байдужих землевласників, у яких на думці тільки задоволення власних невиситимих потреб, і які водночас повинні ділитися з бідними доходами, отриманими за рахунок нововведень, здатних підвищити ефективність сільськогосподарського виробництва. Керовані “невидимою рукою” ринку, вони забезпечують справедливий розподіл необхідних для життя продуктів. Так виходить не тільки тому, що до цього призводять закони ринку. В А.Сміта, підкреслює

А.Ріх, інше бачення проблеми. “Істинна причина стабілізуючого впливу ринку у світі економічної нерівності полягає в існуванні *провіденційного порядку*, свого роду завбаченої гармонії інтересів” [10, с. 522]. А.Сміт, таким чином, під “невидимою рукою” ринку розумів не абсолютизовані егоїстичні матеріальні інтереси суб’єктів господарювання, а Вищу Сутність, зумовлену трансцендентною сутністю людського буття.

А.Ріх зазначає, що концепція А.Сміта сприяє ідеалізації ринкових відносин, але водночас А.Сміт чітко усвідомлював, що не можна просто покладатися на “природні” духовні засади ринкових суб’єктів, як і на “природну” організацію ринку. Тому він виступав за *інституціональнерегулювання* економічних процесів [10, с. 524]. Проте й до нашого часу продовжується односторонній підхід до економічного спадку А.Сміта. Так, у фундаментальному підручнику “Історія економічних учень” [11, с.209-252] при розкритті економічної спадщини А.Сміта його фундаментальній праці “Теорія моральних почуттів” присвячено один рядок.

Не можна вважати, що в економічній літературі не аналізувались інші сфери людської життєдіяльності, але абсолютизація *матеріальних цінностей* людського життя позначилася на характері цього аналізу. Наприклад, М.Вебер провів дослідження впливу духу протестантизму на капіталістичний спосіб господарювання, а американський професор Чарльз В.Л.Гіл, аналізуючи особливості міжнародного бізнесу на сучасному етапі, включає до свого дослідження релігійні та етичні системи, але тільки крізь призму їх економічних наслідків (цит. за [10, с. 127-136]).

Таким чином, в інвестиційних теоріях головною рушійною силою суспільного розвитку вважається абсолютизований матеріальний інтерес, який базується на експлуатації людини людиною та створення тиску на природне навколишнє середовище, якого Природа витримати не може. Сучасний рівень матеріального виробництва вимагає дедалі більших витрат на відтворення Природи, що значно знижує економічну ефективність застосування інвестицій та стримує науково-технічний розвиток. Отже, абсолютизований матеріальний інтерес перетворився на гальмо самозростання інвестицій, що становить суть сучасної глобальної інвестиційної кризи.

Необхідність державного управління інвестиційним процесом зумовлюється потребою заміни деструктивної рушійної сили – матеріального інтересу конструктивною рушійною силою, яка формується на основі превентивного макроекономічного управління.

На сучасному етапі рушійні сили діють на основі стихійного, неконтрольованого й некерованого, на макроекономічному рівні, процесу інвестиційної діяльності. Йдеться про те, що рушійними силами будь-якого розвитку вважаються об’єктивні суперечності, які реалізуються через суб’єктивну діяльність людей. У цьому контексті рушійні сили можуть діяти деструктивно й конструктивно.

Деструктивний вплив рушійних сил на суспільний розвиток

здійснюється тоді, коли об'єктивні суперечності не ідентифікуються, ризики, які спричиняються об'єктивними і суб'єктивними суперечностями, не конкретизуються, механізми управління ризиками не формуються. У результаті, ризики, які спричиняються об'єктивними суперечностями стихійно перетворюються у проблеми, які необхідно розв'язувати суспільству і державі. В інвестиційній сфері об'єктивними суперечностями є протилежні процеси руху основних засобів. У процесі функціонування основних засобів здійснюється введення нових засобів та виведення з обігу зношених. Це об'єктивне явище, яке ніхто відмінити не може, тому ця об'єктивна суперечність не може бути відмінена, усунена і т. ін. Ця об'єктивна суперечність зумовлює ризики, які пов'язані з тим, що на макроекономічному та інших рівнях результати відсутності контролю за рухом введення і виведення основних фондів темпи виведення фондів можуть бути більшими за темпи введення. У результаті призупиняється просте відтворення.

Конструктивний вплив рушійних сил на суспільний розвиток здійснюється тоді, коли об'єктивні суперечності ідентифікуються, ризики на основі превентивного управління конкретизуються й розробляються механізми управління ризиками. У результаті свідомого контролю на макроекономічному рівні забезпечуються більш високі темпи введення виведення основних засобів від темпів їх виведення з експлуатації.

На сучасному етапі держава втратила контроль за процесами руху основних засобів. У результаті питома вага амортизованих основних фондів постійно зростає й досягла у 2012 р. 61, 7%, що свідчить про призупинення їх простого відтворення.

Необхідність макроекономічного управління інвестиційним процесом зумовлюється й іншими чинниками. Так, наприклад необхідно розрахувати потреби у фінансових, соціальних, екологічних, законодавчо-нормативних, інформаційних, інноваційних та інших ресурсів, які не можуть бути розраховані окремими ринковими суб'єктами. Сьогодні відсутня загальна оцінка потреб у цих ресурсах на макроекономічному рівні. Натомість здійснюється оцінка потреб у фінансових ресурсах в окремих сферах господарської діяльності: сільське господарство – 500 млрд. грн.; витрати на оборону – 1 трлн. грн. Однак відсутні у найбільш загальних характеристиках інші, вище названі ресурси, без яких неможливо забезпечити інвестиційний розвиток України.

Висновки. Таким чином, дослідження необхідності державного управління інвестиційним процесом в Україні дає підстави для таких висновків.

1. Обрана стратегія розвитку інвестиційної діяльності в Україні неефективна. Держава втратила контроль за процесами відтворення основних засобів, робочої сили. У результаті призупинено просте відтворення основних засобів, робочої сили. Крім того, процеси, які здійснюються в економіці зростання не відповідають статистичній звітності. Так, наприклад,

зростання ВВП (у 2000- 2012 рр. більше ніж у три рази) супроводжується зростанням фізичного зносу основних фондів (у 2000 р. - 49, 7 %, у 2011 р. - 61,7%), що свідчить про невідповідність статистики реальному стану основних фондів та зростання тіньової економіки.

2. Концептуальним підходом до макроекономічного управління інвестиційним процесом в Україні має бути забезпечення сприятливих інвестиційних умов для власного інвестора, якому необхідно гарантувати отримання середньої норми прибутку відповідно до вкладеного капіталу, тому що створювати інвестиційний клімат для іноземного інвестора, ігноруючи умови інвестування для вітчизняних інвесторів, як засвідчила власна практика, неефективно та недоцільно.

3. Рушійні сили інвестиційної діяльності можуть впливати конструктивно й деструктивно на суспільний розвиток. Конструктивний вплив рушійних сил на суспільний розвиток здійснюється тоді, коли суперечності ідентифіковані, ризики конкретизовані, розроблені на превентивних засадах механізми управління ризиками. Деструктивний вплив рушійних сил на суспільний розвиток здійснюється тоді, коли суперечності не ідентифікуються, ризики не конкретизуються і перетворюються стихійно на велику кількість проблем, які потребують розв'язання: відсутність достатньої кількості фінансових засобів для забезпечення простого й розширеного відтворення основних засобів, робочої сили і т. ін.; відсутність ресурсів, необхідних для забезпечення продуктивного інвестиційного процесу і т. ін.

4. Існуючі соціально-економічні проблеми економіки, призупинення простого відтворення основних засобів, робочої сили, зростання розриву між багатими і бідними, екологічні проблеми, неефективна земельна реформа в аграрній Україні і т. ін. зумовлюють необхідність введення мобілізації соціальних, економічних, законодавчо-нормативних, інноваційних, інвестиційних, інформаційних, екологічних та ін. ресурсів, які мають бути спрямовані на відновлення простого й розширеного відтворення, основних засобів, робочої сили, екологічного середовища, які можливо здійснити тільки на базі відновлення системоутворюючого державного впливу на суспільний розвиток і конструктивної допомоги громадянського суспільства і його інститутів. Основою конструктивного впливу рушійних сил мають стати механізми управління ризиками суспільного розвитку, включення у механізми суспільного розвитку у якості провідних духовно-моральні чинники.

Подальший розвиток інвестиційної діяльності має здійснюватися на базі розробленого методологічного забезпечення процесу формування національної програми мобілізації усіх ресурсів України, спрямованих на розв'язання існуючих проблем та переходу на превентивний тип управління суспільним розвитком.

Використані джерела інформації:

1. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом / А.Пересада - К.: Лібра, 2002. - 472 с.
2. Федоренко В.Г., Гойко А.Ф. Инвестознавство: Підручник / За наук. ред. В.Г.Федоренка. - К.: МАУП, 2000. - 408 с.
3. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навч. посіб. / Т.В.Майорова - К.: ЦУЛ, 2003.-376с.
4. Інфраструктура інвестиційного розвитку / П.Гайдуцький, В.Баліцька, Ю.Каракай та ін. - К.: Міленіум, 2003. - 218 с.
5. Інвестиційний клімат в Україні. - К.: Нора-друк, 2002. - 246 с.
6. Мерзляк А.В.Механізми державного управління іноземними інвестиціями: регіональний аспект: Моногр./ А.В.Мерзляк– К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 300 с.
7. Мартиненко В.Ф.Державне управління інвестиційним процесом в Україні: Монографія/ В.Ф.Мартиненко– К.: Вид-во НАДУ, 2005. – 296 с.
8. Быстрыков И.К. О национальной идее государства. Социальная политика государства: По материалам Всерос. конф.: Проблемы регулирования социальной политики государства: состояние и перспективы. Москва, 14 апр. 1997 г. - М.: Луч, 1997. - 400 с.
9. Осипов Ю.М.Экономическая цивилизация и научная экономия // Экономическая цивилизация: исторический триумф и эсхатологический кризис: Материалы междунар. науч. конф. - М., 1998. - С. 4-21.
10. Рих А.Хозяйственная этика / Пер. с нем. Е.М.Довгань. - М.: Посев, 1996. - 810 с.
11. Історія економічних учень: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. -130 с.

Рецензент: Бакуменко В.Д., д.держ.упр., професор.

УДК 354:061.1 ЄС

Неліпа Д. В.,

доктор політичних наук, доцент,
завідувач кафедри державного управління
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

«УРЯДУВАННЯ В МЕРЕЖІ»: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКЕ НОУ-ХАУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Анотація. «Урядування в мережі» є невід'ємною складовою прийняття державно-управлінських рішень в країнах-членах Європейського Союзу. Осмислення його специфіки та з'ясування можливостей, що з ним пов'язані, становить неодмінну умову входження України в спільний європейський простір. Адже таке входження означає, поміж іншим, й залучення української держави до існуючої в ЄС мережевої системи урядування.

Ключові слова: державно-управлінські процеси в країнах-членах ЄС, багаторівневе управління, урядування в мережі.

Аннотация. «Управление в сети» является неотъемлемой частью принятия государственно-управленческих решений в странах-членах Европейского Союза. Осмысление его специфики и уяснение возможностей, которые с ним связаны, составляют непременное условие вхождения Украины в общее европейское